

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23231 Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23231
Назва ОП	Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лещенко Ганна Веніамінівна, Станіслав Ольга Вадимівна, Юрчук Олена Олександрівна, Левченко Леся Валеріївна, Лагодинський Олександр Сергійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.04.2023 р. – 20.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	blob:https://office.naq.gov.ua/90151afa-4219-46ed-b4ae-69f092c9a24f
Програма візиту експертної групи	blob:https://office.naq.gov.ua/8126aad5-13bc-4ae9-bc5f-96d807d2e137

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма (ОП) Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови бакалаврського рівня за спеціальністю 035 Філологія у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (КНУ), яка проходила акредитаційну експертизу, критеріям акредитації відповідає. Аналіз ОП переконує експертну групу (ЕГ), що факти, подані у Відомостях про самооцінювання (ВСО) програми, є достовірними. Документи, які містяться в акредитаційній справі та подавалися на прохання ЕГ під час акредитаційної експертизи, дають можливість стверджувати, що ОП загалом відповідає критеріям оцінювання якості. Зміст програми загалом забезпечує мету навчання здобувачів освіти, що полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців з перекладу, здатних виконувати письмовий (загальний і спеціальний), усний послідовний, двосторонній переклад у парах мов англійська – українська та німецька / французька / іспанська / італійська / португальська – українська. Програма є унікальною у порівнянні з іншими подібними програмами в Україні, що досягається завдяки чіткій кореляції цілей ОП та програмних результатів навчання (ПРН) із сучасними тенденціями розвитку спеціальності та ринку праці; вдалому поєднанню філологічної підготовки з перекладацьким вектором, що забезпечує її основний фокус (двосторонній переклад у парах мов англійська – українська та друга західноєвропейська – українська), а також високому рівню навчально-матеріальної бази університету, яка використовується на ОП. Разом з цим, перспективами розвитку й удосконалення ОП є усунення часового дублювання освітніх компонентів (ОК) у вибіркових блоках, запровадження системи рейтингування науково-педагогічних працівників (НПП), посилення участі роботодавців у проведенні аудиторних занять зі здобувачами. Загалом ЕГ оцінює відповідність ОП рівню В. У разі покращення ОП за визначеними напрямками вона має тенденцію до отримання зразкової акредитації у майбутньому.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: цілі ОП та ПРН чітко корелюють із сучасними тенденціями розвитку спеціальності та ринку праці; стейкхолдери беруть активну участь у формулюванні цілей та ПРН, перегляді та оновленні програми; ОП відповідає Стандарту 035 Філологія та поєднує філологічну підготовку з перекладацьким вектором; ОК формують ПРН, ФК, передбачені Стандартом, але й ураховують специфіку програми, що забезпечує її основний фокус: двосторонній переклад; під час практичної підготовки здобувачі вищої освіти беруть участь у міжнародних тренінгах (тренінги в Association4U); КНУ ефективно застосовує досить широку нормативно-правову базу, яка визначає чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО; НПП широко використовують активні методи і форми, які вдало адаптують до умов дистанційного навчання; навчання, викладання і наукові дослідження тісно пов'язані з високим рівнем інтернаціоналізації; високий рівень ознайомлення здобувачів з важливістю дотримання академічної доброчесності та процедур проведення заходів для виявлення плагіату; процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму; КНУ залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, експертів галузі, професіоналів практиків; налагоджено дієву інституційну систему підвищення кваліфікації для НПП та гарантів ОП, системну роботу щодо підтримки професіоналізму викладачів через їхню участь у різноманітних тренінгах; високий рівень забезпеченості освітнього процесу матеріально-технічними ресурсами; налагоджена ефективна комунікація зі здобувачами, студентським парламентом, структурними підрозділами та адміністрацією університету; ЗВО здійснює активну співпрацю з роботодавцями та академічною спільнотою КНУ та інших ЗВО на умовах партнерства; ЗВО має тісну співпрацю з випускниками; ЗВО забезпечує доступ стейкхолдерів до своїх нормативних документів, відкритість до пропозицій та зауважень стосовно ОП. Позитивні практики: здобувачі беруть активну участь в позааудиторних заходах, зокрема конкурсі перекладачів, що сприяє ефективному досягненню ними ПРН, культивує цінності академічної спільноти та практики соціальних взаємодій; НПП активно впроваджують свої наукові розробки та сучасні практики в галузі філології в освітній процес; КНУ ефективно використовує інформаційну систему Triton Student для планування навчальної роботи, а також реалізації права студентів на формування індивідуальної освітньої траєкторії; ЗВО постійно удосконалює концепцію розвитку інклюзивної освіти «Університету рівних можливостей»; ЗВО у відкритому доступі розміщує анкети для онлайн-опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу, а також оприлюднює їх результати на веб-сторінці кафедр; після кожної лекції у телеграм-чатах здійснюється опитування студентів, що дає можливість покращувати ОП постійно; оприлюднено таблицю пропозицій стейкхолдерів на проєкт ОП для рекомендацій.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: в ОП не досить активно враховується досвід подібних програм зарубіжних ЗВО; ЗК, ФК і ПРН частково узгоджуються із Таб. 2 Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія». У матриці 5. ОП визначено ПРН. За Стандартом ці програмні результати навчання мають відповідати певним ЗК, ФК. Однак у матриці 4. ця відповідність порушена; у вибіркових блоках простежується часткове дублювання ОК (ВК 1.02 і ВК 2.01; ВК 1.03 і ВК 2.03; ВК 1.05 і ВК 2.07; ВК 1.06 і ВК 2.08), що мають ідентичні РПНД; дисбаланс у практичній підготовці, а саме відсутність виробничої перекладацької практики з другої західноєвропейської мови; здобувачі мають можливість, проте не використовують її, для навчання на курсах в системі неформальної та інформальної освіти; недостатня публікаційна активність останні п'ять років деяких викладачів відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують (В.А. Ковальчук – ОК 18.3.1, Л.В. Наконечна – ОК 18.1.1, Н.Ф. Міхненко – ОК 8,

Л.Г. Верба – ОК 22, Руїс Альварес Хосе – ОК 16); роботодавці, експерти галузі та інші «зовнішні професіонали» беруть участь переважно у заходах просвітницького, професійно-орієнтовного характеру та недостатньо залучені до аудиторних них занять за ОП; на ОП немає системи рейтингування НПП, а оцінювання їх досягнень реалізується здебільшого шляхом аналізу відповідності Ліцензійним умовам та результатів опитування щодо якості викладання; Рекомендації: протягом 2023-24 р.р. гаранту ОП та НПП врахувати досвід подібних ОП зарубіжних ЗВО при перегляді ОП; під час наступного перегляду ОП гаранту програми та НПП узгодити ЗК, ФК і ПРН з Табл. 2 Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія», а також усунути дублювання ОК у вибіркових блоках та посилити прикладний фокус з другої західноєвропейської мови або шляхом введення обов'язкового ОК (виробнича практика), або розширенням змісту ОК 13 «Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова)» з відповідним коригуванням назви; протягом дії ОП гаранту та НПП систематично заохочувати здобувачів до навчання на курсах в системі неформальної та інформальної освіти з подальшим перезарахуванням балів у межах ОК, які вони вивчають за програмою; НПП систематично здійснювати публікацію наукових праць за тематикою ОК, які вони викладають на програмі, та у подальшому вказувати у ВСО праці лише за останні п'ять років; до кінця семестру провести анкетування серед роботодавців та інших стейкхолдерів з метою визначення тематики і форм проведення аудиторних занять на ОП, до проведення яких вони могли б долучитися, узгодити графік проведення таких занять із подальшою їх реалізацією у наступному семестрі; до 1 вересня 2023 р. директору ННІФ, гаранту ОП, завідувачу кафедри, розробити та запровадити систему рейтингування НПП й систематично оприлюднювати його результати.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП чітко відповідають місії та стратегії ЗВО, зокрема мета ОП полягає у підготовці фахівців з перекладу, здатних виконувати письмовий (загальний і спеціальний), усний послідовний, двосторонній переклад у парах мов англійська – українська та німецька / французька / іспанська / італійська / португальська – українська. ЕГ дійшли до висновку щодо відповідності цілей ОП місії та стратегії КНУ, а саме, спрямованість ОП на формування філолога-лінгвіста, що корелюється з місією та стратегією КНУ, що відображена в Стратегічному плані розвитку на 2018-2025 рр. (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час проведення зустрічей з фокус групами здобувачів, випускників, роботодавців та інших стейкхолдерів ЕГ встановила, що вони на регулярній основі залучаються до перегляду ОП, вносять свої побажання та рекомендації щодо її удосконалення. Цей факт знайшов підтвердження при ознайомленні з витягами з засідань кафедр, рецензіями та підтверджений під час зустрічей з фокус групами.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПНР абсолютно відповідають тенденціям розвитку спеціальності, зокрема враховують Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (2019), зокрема ПРН сприяють формуванню у випускника компетентностям, що відповідають сучасним потребам ринку праці, та суттєво збільшують перспективи працевлаштування. ЕГ отримало підтвердження від стейкхолдерів, що випускники цієї ОП є конкурентоспроможні та затребувані на ринку праці. Проте ЕГ не встановила використання досвіду іноземних ОП при її укладанні.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ проаналізувала ОП та встановила, що вона відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 869 від 20.06.2019 р. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/035-Filolohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>). Зокрема встановлено кореляцію ОП у частині ПРН 1-18 з Стандартом філології. Загалом, ОП дозволяє досягати результатів навчання, які забезпечуються цілями, що полягають у підготовці майбутніх фахівців з перекладу, здатних виконувати письмовий (загальний і спеціальний), усний послідовний, двосторонній переклад у парах мов англійська – українська та німецька / французька / іспанська / італійська / португальська – українська.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: цілі ОП та ПРН чітко корелюють із сучасними тенденціями розвитку спеціальності та ринку праці; усі стейкхолдери беруть активну участь у формулюванні цілей та ПРН, перегляді та оновленні програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона: в ОП не досить активно враховується досвід подібних програм зарубіжних ЗВО. Рекомендація: протягом 2023-24 р.р. гаранту ОП та НПП врахувати досвід подібних ОП зарубіжних ЗВО при перегляді ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на всі вище перераховані сильні сторони, а саме чітка кореляція цілей ОП та ПРН із сучасними тенденціями розвитку спеціальності та ринку праці, урахування пропозицій стейкхолдерів, і враховуючи несуттєвість зазначених недоліків, що можуть бути усунутими ЗВО самостійно в робочому порядку, зазначаємо, про відповідність критерію рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови» (<http://surl.li/gowzk>) 2020 року становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та охоплює 180 кредитів ЄКТС обов'язкових ОК і 60 кредитів ЄКТС вибіркових ОК (25 % від загальної кількості кредитів). Обсяг ОП та її окремих ОК корелює з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 869 від 20.06.2019 р.). Формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти, досягається обов'язковими та вибірковими ОК (240 кредитів ЄКТС).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має виважену структуру. Тривалість навчання в ОП визначена 4 роки, за НП – 3 роки 10 місяців (<http://surl.li/goxek>). ОП збалансована в контексті загального часу навчання: 1, 3, 5, 7 семестри становлять 28 кредитів ЄКТС кожний; 2, 4, 6, 8 – 32 кредити ЄКТС кожний. Мета ОП передбачає підготовку фахівців із двостороннього перекладу у парах мов англійська – українська та західноєвропейська (німецька / французька / іспанська / італійська / португальська) – українська. Обов'язкові ОК охоплюють 23 дисципліни загальним обсягом 180 кредитів ЄКТС. Серед обов'язкових ОК представлено лінгвістичні дисципліни: ОК 8, 11, 12, 20 – 22 загальним обсягом 65 кредитів ЄКТС (англійська мова); ОК 18, 21 загальним обсягом 40 кредитів ЄКТС (друга західноєвропейська мова); ОК 1, 9, 10, 17 загальним обсягом 30 кредитів ЄКТС (перекладознавство); літературознавчі дисципліни: ОК 16, 19, 23 загальним обсягом 13 кредитів ЄКТС. Послідовність запропонованих теоретичних і практичних курсів супроводжується проходженням виробничої перекладацької практики з англійської мови (9 кредитів) та написанням курсової й кваліфікаційної робіт. Вибіркова складова має блочний характер, реалізується з 5 семестру (ВБ 1 «Переклад у міжкультурній комунікації (англійська мова, німецька / французька / іспанська / італійська / португальська мови)» – 10 ОК, ВБ 2 «Письмовий та усний галузевий переклад (англійська мова, німецька / французька / іспанська / італійська / португальська мови)» – 13 ОК). Вибіркові ОК націлені на формування ПРН. Аналіз ОК засвідчив, що розробники ОПП не тільки врахували Стандарт, а й специфіку програми, розширивши зміст ПРН (20 – 28) та ФК (13 – 23). Кореляція ЗК, ФК і ПРН частково враховує Таблицю 2 Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Наприклад, ОК 12 «Термінознавство (англійська мова)» формує ПРН 2, 17, 18 (матриця 5 ОПП). За Стандартом ці програмні результати навчання мають відповідати таким компетентностям: ЗК 3 – 13, ФК 1 – 8, 10. У той час як в ОПП (матриця 4) ці ПРН корелюють із ЗК 6 – 13; ФК 2, 7, 8.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови» зорієнтований на предметну область спеціальності 035 «Філологія» й корелює зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 869 від 20.06.2019 р.), спеціалізацією 035.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська). Основною ознакою відповідності є паритетна репрезентація обов'язкових ОК з мовознавства (ПРН 1, 3, 4, 18, 19, 20, 26), літературознавства (ПРН 6, 7, 8, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 25) та перекладознавства (ПРН 27). Перекладацький вектор в ОПП є визначальним, його реалізації сприяють обов'язкові (ОК 1, 9, 10, 11, 12, 18, 20) та вибіркові ОК, що націлені на поглиблення фахових компетентностей (ФК 22, 23). Аналіз РПНД практично орієнтованих ОК засвідчив, що викладачі застосовують як традиційні, так і інноваційні підходи, форми й технології навчання. Наприклад, під час вивчення ОК 8 здобувачі вищої освіти створюють відео-проекти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії регламентується п. 9.4. Положення про організацію освітнього процесу в КНУ (<http://surl.li/fkmfu>) Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ (<http://surl.li/fkmgp>). ОП містить 60 кредитів ЄКТС вибіркових ОК, що становить 25 % від загального обсягу. Вибіркові дисципліни представлені двома блоками: ВБ 1 «Переклад у міжкультурній комунікації (англійська мова, німецька / французька / іспанська / італійська / португальська мови)» – 10 ОК; ВБ 2 «Письмовий та усний галузевий переклад (англійська мова, німецька / французька / іспанська / італійська / португальська мови)» – 13 ОК. У вибіркових блоках простежується часткове дублювання ОК (ВК 1.02 і ВК 2.01; ВК 1.03 і ВК 2.03; ВК 1.05 і ВК 2.07; ВК 1.06 і ВК 2.08), що мають ідентичні РПНД (наприклад, ОК «Редагування текстів (українська мова)» – <http://surl.li/goyvvt> (ВБ 1), <http://surl.li/goyvvt> (ВБ 2)). Ознайомитися з блоками вибіркових ОК та їх РПНД можна на сайті ННІФ (<http://surl.li/goywg>) а також в індивідуальному кабінеті здобувача в системі «Triton» (<http://surl.li/gctvx>). Здобувачі вищої освіти мають право обирати обов'язкові та вибіркові ОК іншої ОП того самого освітнього рівня за погодженням із деканом факультету / директором інституту. Під час зустрічі зі студентами ЕГ було встановлено, що вони ознайомлені із процедурою вибору ОК. Так, Руслана Андрущенко, студентка 2 курсу, зазначила, що здобувачам було проведено консультацію щодо вибіркових блоків, а також охарактеризувала процедуру обрання вибіркових дисциплін. Індивідуальна освітня траєкторія передбачає також створення індивідуального плану, вибір другої західноєвропейської мови, баз практик, участь у міжнародній академічній мобільності (<http://surl.li/ipsd>). Здобувачі вищої освіти самостійно добирають теми курсових та дипломних робіт. Так, випусник Артем Деменко (2020 рік випуску) розповів про вибір теми бакалаврської роботи «Жанрово-культурна специфіка локалізації комп'ютерної гри (на матеріалі відеогри «Batman: Arkham Asylum»)».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови» передбачає різні види та форми робіт: семінарські та практичні заняття, творчі завдання, відео-проекти,

проходження практики (Положенням про проходження практики студентами КНУТШ – <http://surl.li/fkmii>). Під час позааудиторної роботи здобувачі долучаються до різноманітних тренінгів (відповідь на запит у кабінеті НА). До обов'язкових ОК належать дисципліни практичної підготовки: ОК 8 «Практичний курс англійської мови», ОК 9 «Практика письмового та усного перекладу», а також виробнича практика в обсязі 9 кредитів ЄКТС: ОК 13 «Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова)». Аналіз ОП у редакції 2019 та 2020 років дозволяє ствердити, що виробнича перекладацька практика першої іноземної мови (англійська) збільшилася з 6 кредитів ЄКТС до 9 кредитів ЄКТС. Таке збільшення вмотивоване пропозицією стейкхолдера Олексія Тертичного (перекладацьке бюро «Алеско Україна»), який акцентував увагу на важливості практичної підготовки й запропонував збільшити обсяг практики (витяг з протоколу № 3 від 24 жовтня 2019 р. – кабінет НА). Проте у процесі оновлення ОП було вилучено ОК 14 «Навчальна перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (друга іноземна мова)» (3 кредити ЄКТС). Враховуючи заявлений прикладний фокус ОП: двосторонній переклад у парах мов англійська – українська та друга західноєвропейська – українська, видається недоцільним вилучення практики, яка сприяла формуванню й закріпленню умінь та навичок перекладацької діяльності для здійснення перекладу з другої західноєвропейської мови. До практичної підготовки активно долучаються працевластачі: аудиторне навантаження, бази практик (відповідь на запит у кабінеті НА). Здобувачі вищої освіти підтвердили, що самостійно обирають бази практик та задоволені практичною підготовкою (Вікторія Озеркевич, 4 курс).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови», онлайн зустрічі з викладачами, випускниками, здобувачами, стейкхолдерами виявили, що набуття soft skills передбачено змістом ОК: проявляти увагу і толерантність до іншої (й інакшої) думки у процесі інтелектуальної комунікації (ОК 5); розуміти особисту/персональну відповідальність за професійні та/або управлінські рішення які можуть впливати на стан довкілля (ОК 4); вести полеміку щодо актуальних соціально-політичних проблем внутрішнього та міжнародного життя (ОК 6); продуктивно взаємодіяти, брати участь у дискусіях, виконувати роботу в міні-групах за принципом змагальності (ОК 1) тощо. Під час спілкування зі здобувачами, НПП, випускниками та працевластачами було виявлено, що здобувачі ОП долучаються до різноманітних видів діяльності позааудиторною роботою: конкурс перекладів, наукові семінари, конференції (<http://surl.li/gpmoo>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. ОП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови» передбачає, за умови успішної підсумкової атестації, присвоєння кваліфікації «бакалавр філології» за спеціалізацією 035.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська). Атестація здобувачів вищої освіти охоплює три складові: іспит з перекладу та англійської мови (ПРН 1, 2, 7, 10, 11, 14 – 16, 18, 21 – 23, 26), іспит з другої західноєвропейської мови (ПРН 1, 9 – 12, 14, 15, 17, 18, 21, 23, 26), захист кваліфікаційної роботи бакалавра (ПРН 1 – 3, 7, 11, 12, 14 – 20, 23).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, НП засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів вищої освіти, збалансоване співвідношення аудиторної й самостійної роботи дозволяють досягти ПРН й відповідають нормам «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ» (<http://surl.li/fkmfu>). Відповідно до навчального плану ОП кореляція аудиторного та самостійного навантаження в межах ОК становить переважно 33% до 50 %, що не порушує вимогу щодо аудиторного навантаження дисциплін, які пропонуються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Організація освітнього процесу за дуальною формою освіти на ОП не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: ОПП поєднує філологічну теоретичну підготовку з поглибленим перекладацьким вектором (практична підготовка); ОК за ОПП формують ПРН, ФК, передбачені Стандартом, але й ураховують специфіку програми, що забезпечує її основний фокус: двосторонній переклад у парах мов англійська – українська та друга західноєвропейська – українська; під час практичної підготовки здобувачі вищої освіти беруть участь у міжнародних тренінгах (тренінги в Association4U).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: ЗК, ФК і ПРН частково корелюють із Таблицею 2 Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; у вибіркових блоках простежується часткове дублювання ОК (ВК 1.02 і ВК 2.01; ВК 1.03 і ВК 2.03; ВК 1.05 і ВК 2.07; ВК 1.06 і ВК 2.08), що мають ідентичні РПНД; дисбаланс у практичній підготовці, а саме відсутність виробничої перекладацької практики з другої західноєвропейської мови. Рекомендації: під час наступного перегляду ОП узгодити ЗК, ФК і ПРН з Таблицею 2 Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, усунути дублювання ОК у вибіркових блоках та посилити прикладний фокус з другої західноєвропейської мови або шляхом введення обов'язкового ОК (виробнича практика), або розширенням змісту ОК 13 «Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова)» з відповідним коригуванням назви.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обсяг ОП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови» 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до організації навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (підкритерій 1); ОП демонструє паритет обов'язкових ОК з мовознавства, літературознавства та перекладознавства (підкритерій 3); аналіз змісту ОП засвідчує, що вона спрямована на набуття здобувачами вищої освіти soft skills (підкритерій 6); професійний стандарт відсутній, ОП передбачає, за умови успішної підсумкової атестації, присвоєння кваліфікації «бакалавр філології» за спеціалізацією 035.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) (підкритерій 7); збалансоване співвідношення аудиторної й самостійної роботи дозволяють досягти ПРН (підкритерій 8); дуальна форма освіти на ОПП не передбачена (підкритерій 9). У контексті підкритеріїв 2, 4 та 5 є певні рекомендації. Під час наступного перегляду ОП узгодити ЗК, ФК і ПРН з Таблицею 2 Стандарту вищої освіти (підкритерій 2); усунути дублювання ОК у вибіркових блоках (підкритерій 4) та посилити прикладний фокус із другої західноєвропейської мови (підкритерій 5). ЕГ оцінює програму за Критерієм 2 на рівні В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що правила прийому на ОП визначаються та регулюються Правилами прийому до КНУ у 2022 році, Положенням про Приймальну комісію КНУ, Положенням про Апеляційну комісію КНУ. Вони є чіткими та зрозумілими, не містять жодних дискримінаційних положень та доступні для всіх зацікавлених сторін на офіційному веб-сайті університету (<https://vstup.knu.ua/rules>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір на навчання за цією ОП у 2022 році проводився на основі наявності в абітурієнтів повної загальної середньої освіти за результатами національного мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання у 2019-2021 р.р. та розгляду мотиваційних листів. Враховуючи особливості програми, велика увага при вступі приділялася інформації про особисту зацікавленість абітурієнта у вступі саме на цю програму та відповідні очікування, досягнення у навчанні та інших видах діяльності, власні сильні та слабкі сторони, які викладалися у мотиваційних листах. Під час опитування НПП, які забезпечують ОП, розповіли, що на програму приймаються абітурієнти з досить високими балами з мультипредметного тесту або зовнішнього незалежного оцінювання, а також великим бажанням навчатися саме на цій програмі, що забезпечує досить гарний потенціал для досягнення ними ПРН.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Вивчаючи документи щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, ЕГ переконалося, що університет має та ефективно застосовує досить широку нормативно-правову базу щодо цього питання. Зокрема, це Положення про організацію освітнього процесу у КНУ (р. 7 та 11), (<https://cutt.ly/54lhtJ8>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ від 29. 06. 2016 р. р. (<https://bit.ly/3VQZogm>), Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУ (<https://bit.ly/3VNf44u>), Положення про порядок перезарахування результатів навчання в КНУ (<https://bit.ly/3FpoI7R>), Наказ Ректора КНУ № 603-22 від 12.07.2016 р. “Про затвердження Порядку проведення в КНУ атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року” (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg). Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, які викладені у цих документах, є цілком чіткими та зрозумілими й здійснюються на основі системи накопичення, перенесення і визнання кредитів (Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS)). Ініціатива в перезарахуванні результатів навчання надходить від здобувача, який протягом першого тижня навчання відповідного семестру пише заяву на ім'я директора ННІФ. Відповідне рішення приймає директор ННІФ та завідувач кафедри, за якою закріплений ОК. Процедура перезарахування включає порівняння навчальних програм та академічної довідки здобувача. При перезарахуванні ОК до навчальної картки здобувача вноситься така інформація: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер академічної довідки тощо).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ переконалася, що у ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначені Положенням про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>, яке затверджене наказом ректора №86-32 від 07.02.2023. Під час опитування НПП, які викладають на програмі заявили, що в здобувачів є можливість пройти курси зі стилістики на платформі FutureLearn, результати яких можуть бути перезараховані, проте, поки, вони такою можливістю не скористалися.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильна сторона: КНУ має та ефективно застосовує досить широку нормативно-правову базу, яка визначає чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабка сторона: здобувачі мають можливість, проте не використовують її для навчання на курсах в системі неформальної та інформальної освіти. Рекомендація: протягом дії ОП гаранту та НПП систематично заохочувати здобувачів до навчання на курсах в системі неформальної та інформальної освіти з подальшим перезарахуванням балів у межах ОК, які вони вивчають за програмою.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Підкритерії 3.1 - 3.3 повністю відповідають вимогам. Програма вступних іспитів враховує особливості ОП, а правила вступу є прозорими та не містять дискримінаційних положень. Як сильна сторона відзначено, що університет має та

ефективно застосовує досить широку нормативно-правову базу, яка визначає чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. В той же час підкритерій 3.4 відповідає вимогам частково, так як участь здобувачів у навчанні на курсах неформальної та інформальної освіти є неактивною. Враховуючи це, ЕГ оцінює відповідність Критерію 3 рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ переконалася, що на заняттях крім традиційних форм і методів використовуються активні, зокрема проблемного, пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання. Студенти розповіли, що на заняттях з практики перекладу вони систематично відпрацьовують синхронний переклад у спеціальних лабораторіях, також виконують рольову гру, де одні студенти грають роль реальних перекладачів художньої книги, а інші – редакторів перекладу. Потім роблять звіт у вигляді коментованого перекладу. Такі квазіпрофесійні завдання моделюють реальне майбутнє професійне середовище здобувачів та сприяють їх професійному становленню. Студенти також відзначили заняття з латинської мови, які проводить Левко О.В., як такі, що привили у них любов до цього предмету, адже відбуваються у вигляді клубу, де вони виконують цікаві й пізнавальні завдання у невимушеній обстановці. Заняття з практики англійської мови часто проводяться у вигляді практичних завдань, де здобувачам потрібно зняти відео та прокоментувати його. На заняттях з практики перекладу викладачі активно використовують вправи для тренування пам'яті при усному перекладі (зокрема "сніговий ком", відтворення цифр, власних назв та ін.). Враховуючи сучасні реалії воєнного стану, навчання у ЗВО є дистанційним. Проте ЕГ переконалася, що НПП вдало зуміли адаптувати активні методи і форми за рахунок засобів синхронної (Zoom, Skype, Google Meet) та асинхронної комунікації (електронні скриньки, сервіси Google forms, Google Glass, Classtime). Загалом таке навчання не поступається очному, а в деяких випадках є більш ефективним. Слід відзначити, що протягом декількох років здобувачі за ОП беруть активну участь в позааудиторних заходах, зокрема у конкурсі перекладачів. Це творчий конкурс перекладів прозового та віршованого твору, який вперше був ініційований у 2019 році як один із заходів до святкування міжнародного дня перекладача (30 вересня). Проведення цього конкурсу виявилось успішним та викликало жваву зацікавленість студентства, тож було вирішено зробити його щорічним. Конкурс має на меті сприяти творчому самовираженню, розвитку якісного художнього перекладу в Україні та надавати можливість студентству випробувати свої перекладацькі та творчі навички. До складу журі входять члени кафедри, що викладають та/або досліджують проблеми художнього перекладу. Загалом, освітній процес за ОП створює широкі можливості для розвитку професійних компетентностей здобувачів, враховує їх інтереси та індивідуально-психологічні особливості. На заняттях створені справжні суб'єкт-суб'єктні відносини між здобувачами і НПП, що свідчить про повну відповідність навчання за ОП принципу студентоцентризму. Крім того, НПП і здобувачі мають повну академічну свободу, яка проявляється у можливості вільно обирати навчальний матеріал для досягнення ПРН, пропонувати авторські курси, тематику курсових та бакалаврських робіт, вільно виказувати свою думку під час семінарських та інших видів занять.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК шляхом оприлюднення РПНД на початку навчального року на сайті ННІФ (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-041/>). Додатково кожен викладач надає здобувачам усю необхідну інформацію щодо ОК на першому занятті. Перед проведенням практик, кваліфікаційних робіт для здобувачів проводяться настановчі конференції, на яких присутні гарант ОП та керівники практик, кваліфікаційних робіт. За 6 місяців до проведення підсумкової атестації Програми підсумкових іспитів затверджуються й оприлюднюються на сайті ННІФ (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-041/>). За місяць до атестаційного іспиту гарант ОП за участі викладача профільної кафедри проводить зі здобувачами консультацію щодо вимог іспиту, підготовки до іспиту та процедури складання іспиту. НПП перебувають у постійному контакті зі старостою групи та студентами (безпосереднє спілкування, групові чати у месенджерах, зум-зустрічі, телефонні дзвінки, листування електронною поштою). Поточна інформація щодо організації освітнього процесу доступна також у вигляді оголошень на кафедрі. ЕГ переконалася, що здобувачі задоволені тим, як подається їм інформація щодо цілей, змісту та ПРН, а також порядку та критеріїв оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

НПП, які викладають за програмою, є активними науковцями які проводять дослідження та імплементують їх в освітній процес. Наприклад, завідувач кафедри д.філол.н., проф. Л. Славова викладає ОК Порівняльні студії. Її науковий доробок, у т.ч. 9 статей, проіндексованих у WoS і Scopus, зокрема стаття за темою дослідження бакалаврської роботи здобувача Д.Герман, а також досвід міжнародних стажувань (Болгарія 2019; Австрія 2022)

суттєво сприяли оновленню змісту та формату лекцій на ОП. Крім того, навчальні посібники: Антонюк Н.М., Славова Л.Л. *English Terminology* та Н.М. Антонюк, М.О.Возна, О.Б. Гапонів, Л.Л. Славова *English Professional and Culturally-linked Terminology: Translation Aspects* стали результатом тривалих наукових досліджень у галузі термінології, які зараз активно використовуються на заняттях з цього ОК. Д.філол.н., проф. Р. Поворознюк є дійсним членом асоціації ІМІА, АТА, ЕМСІ, відвідує міжнародні форуми й виступає з доповідями. Її наукові розробки й опрацьований міжнародний досвід з практики та викладання усного перекладу (двостороннього, послідовного та синхронного) лягли в основу Частини 1 РПНД Переклад конференцій, Усний двосторонній переклад, Фахові мови. Нею опубліковано низку праць, індексованих у WoS і Scopus, які інтегрують досвід викладання за ОП у дослідницьку діяльність: *Intersemiotics of multimodality: advertisement in translation*, *Psycholinguistic aspects of teaching community interpreting in Ukraine*, *Cognitive and Semiotic Model of Translation*, *Cognitive and Neurolinguistic Aspects of Interpreting*. Задля забезпечення відповідності фахових інтересів керівника теми бакалаврської роботи А. Деменко, З. Подугольнікової опубліковано посібник Дмитрук О. В., Поворознюк Р. В. *Практикум з аудіовізуального перекладу (англійська мова)*. К.: Інтерсервіс, 2022. 76 с., який використовується на заняттях з практики перекладу. Крім того, розділ 1 хрестоматії Поворознюк Р.В., Славова Л.Л., Гнатюк Н.Г., Дмитрук О.В., Колодій Б.М., Лобода Ю.А., Гриценко М.В. *Громадський переклад в Україні: Перспективи розвитку*, де викладено основи діалогічного перекладу/короткого різновиду послідовного перекладу, інтегровано у відповідні практичні заняття ОК Усний двосторонній переклад. К.філол.н., доц. Б. Колодій Б.М. викладає ОК Фахові мови. Її науковий доробок (статті з перекладу економічних текстів і політичних промов), укладання і публікація навчального посібника "Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування" активно використовуються на заняттях. Стаття "Методичні аспекти підготовки громадських перекладачів у навчальних ЗВО" та тези "Методичні засади опанування навичками перекладу фахових текстів" (Індустрія перекладу: теорія в дії: матеріали міжнародної науково-практичної конференції для перекладачів, молодих учених і студентів 1-12 грудня 2020 року. Київ 2020. С. 29-31) сприяють наповненню й оновленню змісту зазначеного ОК. Ці приклади переконують, що ЗВО на високому рівні забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час опитування фокус груп НПП та здобувачів було встановлено, що РПНД щорічно переглядаються та оновлюються з урахуванням сучасних наукових досягнень і практик. Так, в минулому році було оновлено списки рекомендованої літератури, розширено тематику практичних занять та лекцій усіх ОК відповідно до проблем сьогодення з урахуванням сучасних наукових здобутків, актуальних тенденцій та новітніх практик розвитку філологічної, педагогічної та дотичних галузей наукових досліджень, зокрема теорії та практики перекладу. НПП кафедри проходили тренінги з юридичного перекладу від Association4U, що сприяло оновленню тем з термінології, термінобаз та машинного перекладу. Суттєво удосконалено зміст практичних занять з ОК Усний двосторонній переклад, а саме: впроваджено основи діалогічного перекладу/короткого різновиду послідовного перекладу на основі наукових та методичних здобутків НПП Р. Поворознюк, Л. Славової, Н.Гнатюк, О.Дмитрук, Б.Колодій, Ю.Лободи, М.Гриценко та ін. Л. Славова змінила методику проведення лекцій, які стали більш проблемними та інтерактивними. С. Скрильник суттєво оновив зміст ОК Усний послідовний переклад та основи перекладацького скоропису. У цілому, ЕГ відзначає що ОП динамічно змінюється відповідно до умов сьогодення.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час зустрічей з фокус групами НПП та здобувачів ЕГ переконалася, що навчання, викладання та наукові дослідження в КНУ тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності. Були наведені численні приклади навчання здобувачів за програмами академічної мобільності. Здобувач 4 к. С. Казакова з 15.9.2022 по 14.12.2022. проходила мовне стажування за міжнародною програмою Еразмус+ в Університеті східної Фінляндії, м. Йюеснуу. Здобувач 4 к. І. Козак з 1.9.2022 по 31.3.2023. навчалася в Університеті Отто і Фрідріха м. Бамберг, Німеччина. Здобувач 2 к. Ю. Ларіонова з 25.8.2022 по 31.1.2023 навчалася в Цюріхському університеті, Швейцарія, в межах програми Global Student Experience. Здобувач 4 к. Ю. Носова з 1.10.2022 по 31.3.2023. навчалася в Тюбінгенському університеті Еберхарда Карла, м. Тюбінг, Німеччина, за міжнародною програмою Еразмус+. Здобувач В. Озеркевич з 1.10.2022 по 31.3.2023. навчалася в Констанцькому університеті, Німеччина, в межах Німецької служби академічних обмінів DAAD. Здобувач 2 к. І. Шуманський з 1.9.2022 по 31.3.2023 навчався у Констанцькому університеті, Німеччина, за міжнародною програмою Еразмус+. Здобувач 2 к. О. Гриник навчалася у Цюріхському університеті, Швейцарія в межах програми Global Student Experience. НПП, які викладають за програмою, також є активними учасниками стажувань та міжнародних наукових заходів. Л. Коломієць, д.філол.н., проф. проводить наукове дослідження з проблем філології у Дартмутському коледжі м. Ганвер штату Нью-Гемпшир, США (24.08.2022 – 31.08.2023). О. Дубенко, д. філол.н., доц. проводить наукове дослідження у Базельському університеті, м., Швейцарія (01.05.2022-30.06.2022, 25.07.2022-30.04.2023). С. Скрильник проходив наукове стажування в Бохумському університеті, Німеччина (04. 06.2022 – 30.06.2022) Л. Славова проводила наукове дослідження в м. Відень, Австрія, (13.06-30.06, 1.08-19.08.2022.). Р. Радчук брала участь у програмі допомоги українським науковцям в Університеті Масарика, м. Брно, Чеська республіка (01.09.2022-30.06.2023). В. Радчук проходив стажування за програмою "Unipd Scholars Rescue Fund" у Падуанському університеті, Італія (01.10.2022 - 31.12.2022). О. Підгрушна проходила науково-педагогічне стажування "Traditions and innovations in teaching philological disciplines: a comparative analysis of the experience of the Republic of Poland and Ukraine" у Куявському університеті у Влоцлавеку, Польща (26.09.2022 – 06.11.2022). Р.Поворознюк у 63 щорічній конференції American Translators Association, Los Angeles, California,

закордонних стажуваннях в Північному університетському Центрі у Бая-Маре, Румунія. Л. Славова, Ю.Трикашна, І. Данильченко підвищували кваліфікацію в університеті Collegium Civitas, Польща. НПП мають чисельні міжнародні публікації індексовані в Scopus та WoS. Це свідчить про високий рівень інтерналізації на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: під час навчання на ОП викладачі широко використовують активні методи і форми, які вдало адаптують до умов дистанційного навчання; навчання, викладання і наукові дослідження за програмою тісно пов'язані з високим рівнем інтернаціоналізації. Позитивні практики: здобувачі беруть активну участь в позааудиторних заходах, зокрема конкурсі перекладачів, що сприяє ефективному досягненню ними ПРН; НПП активно впроваджують свої наукові розробки та сучасні практики в галузі філології в освітній процес за програмою (авторські курси, постійне оновлення змісту ОК та формату занять).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, мають явні ознаки інноваційності та взірцевий характер, що пов'язано із застосуванням активних методів і форм навчання, їх вдалою адаптацією до умов дистанційного навчання, широкою участю здобувачів у нестандартних позааудиторних заходах, що розвивають професійну компетентність здобувачів, а також високий рівень інтернаціоналізації навчання викладання та наукових досліджень. Враховуючи також той факт, що за критерієм немає слабких сторін, то ЕГ оцінює програму за цим критерієм на рівні А.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Здійснення контрольних заходів на ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/cyuno>). Пункт 4 Положення «Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і контролю» визначає такі форми контрольних заходів як діагностичний, поточний і підсумковий контроль. Діагностичний контроль проводиться у формі вхідного контролю із дисципліни; поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять; підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів освіти. Форма проведення поточного контролю і система оцінювання рівня знань визначаються РПНД. Під час проведення зустрічей з фокус групами здобувачів ЕГ встановили, що здобувачі в повній мірі ознайомлені з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання. Інформування здійснюється шляхом усного повідомлення під час першого заняття, ознайомленням з РПНД, які розміщені у вільному доступі на освітній платформі ЗВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів на ОП здійснюється відповідно до вимог Стандарту Філології, зокрема у формі атестаційного екзамену, що регламентується п. 4.6 Положення про організацію освітнього процесу у КНУТ <https://cutt.ly/e23pygm>, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у ЗВО (<http://surl.li/akymz>),

Наказом № 151-32 від 21.03.2022 р. «Про особливості проведення занять у період з 04.04.2022» (<http://surl.li/fdrwo>) та Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у ЗВО (<http://surl.li/ipsq>). ЕГ встановила, що всі зацікавлені сторони можуть ознайомитись з інформацією щодо програми комплексного підсумкового іспиту з перекладу та англійської мови, а також програмою і методичними рекомендації до кваліфікаційної роботи бакалавра, що знаходяться у вільному доступі (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-041/>). Також було встановлено, що програма комплексного іспиту відповідає Стандарту вищої освіти та націлена на перевірку ПРН 1-3, 7, 11, 12, 14-20, 23. Також у вільному доступі для всіх зацікавлених осіб представлені теми кваліфікаційних робіт за 2018-2023 нр. ЕГ засвідчує, що критерії оцінювання є прозорими та доступними для зацікавлених осіб.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО (<http://surl.li/cyuno>), Наказом № 151-32 «Про особливості проведення занять у період з 04.04.2022» (<http://surl.li/fdrwo>), Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у ЗВО (<http://surl.li/ipsq>), а також Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у КНУ. На ОП не було випадків оскарження результатів чи повторного проходження контрольних заходів здобувачами. ЕГ встановила, що всі документи є у вільному доступі на сайті ЗВО та доведені до всіх учасників освітнього процесу, як було підтверджено на зустрічах з фокус групами. Процедури запобігання та врегулювання конфліктних інтересів, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження регулюються вищезгаданим Положенням про організацію освітнього процесу п. 7.2., 2-7.2.4, 7.3, що прописує процедури оскарження, апеляції, і як було встановлено не містять дискримінаційних положень і є прозорими та чіткими.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регулюються Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Regulation-for-academic-integrity.pdf>), Етичним кодексом університетської спільноти (<http://surl.li/ipsq>); Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ (<http://surl.li/dsxik>), Ухвалою вченої ради «Про репутаційну політику КНУ» <https://cutt.ly/w23ASSU>; Ухвалою вченої ради університету «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733>). Під час проведення зустрічей з фокус групами ЕГ встановила, що ЗВО здійснює перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів на предмет дотримання академічної доброчесності за допомогою програми UniCheck, що було підтверджено фокус групами. Рекомендований вченою радою ННІФ допустимий відсоток текстових збігів - 40 %. На ОП у 2022 р. кваліфікаційні роботи не перевірялися на плагіат з причин особливих умов організації підсумкової атестації у воєнний період, а в 2021 р. відсоток унікальності кваліфікаційних робіт бакалавра середньому становив 90%. На ОП фактів порушення академічної доброчесності здобувачами не зафіксовано. ЕГ встановило високий рівень культури академічної доброчесності в ЗВО, зокрема регулярно проводяться воркшопи, вебінари для популяризації академічної доброчесності, зокрема вебінар "Академічна доброчесність як дієвий механізм забезпечення якості освіти"(04.04.23), "Академічна доброчесність як актуальна потреба сучасності" (30.01.23), «Академічна доброчесність в усіх аспектах наукової діяльності».(23.05.20)

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: чіткі критерії оцінювання контрольних заходів; прозорість та доступність; високий рівень академічної доброчесності та популяризація академічної доброчесності на університетському рівні; відповідність атестації Стандарту вищої освіти; високий рівень ознайомлення здобувачів з важливістю дотримання академічної доброчесності та процедур проведення заходів для виявлення плагіату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недоліків в контексті критерію 5 не виявлено. Рекомендуємо надалі реалізовувати ОП з дотриманням нормативно правових актів ЗВО та в подальшому популяризовувати академічну доброчесність на належному рівні

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ встановила повну відповідність ОП в контексті Критерія 5 зокрема чіткість, прозорість та доступність контрольних заходів, відповідність атестації стандартам вищої освіти, високий рівень академічної доброчесності, що обумовлює рівень відповідності критерію В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Реалізація ОП забезпечується, насамперед, зусиллями кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови ННІФ, а також кафедрами інших факультетів ЗВО (Філософського, Історичного, Юридичного, Економічного тощо), відповідальними за її реалізацію. Для здійснення освітнього процесу задіяні викладачі високої академічної кваліфікації, що підтверджується науковими ступенями, вченими званнями, публікаціями, участю в конференціях, міжнародних проєктах, роботою в складах спеціалізованих вчених рад. НПП, залучені до реалізації ОП, є експертами у галузі філології (Л. Славова, Р. Поворознюк, Н. Гач, І. Данильченко, Т. Михед, О. Торосян, О. Підгрушна, О. Левко та ін.) та мають потужний науково-педагогічний досвід. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає «Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності», їх компетентності, наведені в «Відомостях про самооцінювання» (Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП), співвідносяться з ОК, забезпечуючи досягнення визначених програмою цілей та ПРН. Під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами, здобувачами ВО та випускниками ОП було визнано високий рівень кваліфікації викладачів. Це підтверджують і схвальні відгуки представників роботодавців. Здобувачі вищої освіти, представники студентського самоврядування на зустрічах з ЕГ зазначили, що регулярно проводяться опитування щодо рівня викладання ОК; результати таких опитувань демонструють високий ступінь фаховості викладачів за ОП. НПП, задіяні у реалізації ОП, систематично підвищують свою кваліфікацію, беруть участь у тренінгах, стажуваннях, семінарах, літніх школах тощо. Проте, аналізуючи Таблицю 2 ВСО, ЕГ знайшла у багатьох НПП поряд із працями за останні п'ять років й ті, які датовані 2000 (й раніше)-2015 рр. Це дещо ускладнює процес вивчення відповідності академічної кваліфікації визначених ОП цілей та ПРН. Експерти вказують також на недостатню публікаційну активність останні п'ять років деяких викладачів відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують (В. А. Ковальчук – ОК 18.3.1, Л. В. Наконечна – ОК 18.1.1, Н. Ф. Міхненко – ОК 8, Л.Г. Верба – ОК 22, Руїс Альварес Хосе – ОК 16) та рекомендують НПП систематично здійснювати публікацію наукових праць за тематикою навчальних дисциплін, які вони викладають на освітній програмі.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ проаналізувала внутрішні документи, які регламентують конкурсний добір викладачів на заміщення вакантних посад НПП КНУ. Процедури конкурсного добору викладачів регулюються відповідно до Порядку проведення конкурсного добору у КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>) та Положень про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУ (<http://surl.li/akuev>). Процедура конкурсного добору викладачів на заміщення вакантних посад є відкритою, прозорою, об'єктивною та незалежною, орієнтованою на оцінку професіоналізму та викладацьких якостей претендентів. Конкурсний добір викладачів ЗВО оголошується наказом ректора. Оголошення про конкурс та його умови публікується на офіційному сайті ЗВО (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9>). Термін подання документів та їх перелік зазначається в оголошенні про конкурс. Процес добору претендентів на посади викладачів для реалізації ОК відбувається шляхом моніторингу відповідності кандидатів основним кваліфікаційним вимогам, що визначаються Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>), публікаційної активності НПП у фахових виданнях, зокрема тих, що внесені до наукометричних баз Scopus і Web of Science. У залежності від терміну дії контракту, документи на проходження конкурсу подаються кожні 1-5 років. Після проведення відкритої лекції / практичного заняття претендент на посаду та його наукові здобутки обговорюються на засіданнях кафедри та вченої ради ННІФ, що дає змогу оцінити рівень професійності та обрати найкращого кандидата серед усіх претендентів. Під час зустрічей з адміністрацією ЗВО було підтверджено, що процедура конкурсного добору обов'язково враховує освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра, науковий ступінь та вчене звання, досвід і здобутки у

навчальній, методичній, організаційній роботі та науковій діяльності для подальшої успішної реалізації ОП. На зустрічах ЕГ з НПП не було зафіксовано скарг стосовно прозорості процедури конкурсного добору викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Невід'ємною складовою організації та реалізації освітнього процесу в КНУ є залучення стейкхолдерів. У 2020 р. було прийнято Положення про ради роботодавців у КНУ, які сприяють покращенню якості освітніх послуг та підготовці фахівців за ОП. У ЗВО відкрито Центр «Дія. Бізнес. КНУ» і вже відбулися перші тренінги для академічної спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/news/11434>). З потенційними роботодавцями дискутуються такі важливі питання, як сучасні напрямки розвитку сфер діяльності, де в майбутньому зможуть працювати здобувачі освіти, формування та внесення змін до ОП. Приміром, О. Тертичний, як представник роботодавців, виніс на обговорення пропозицію щодо удосконалення комунікативного та практичного аспектів ОП, а саме: зосередження тем бакалаврських наукових робіт на галузевому перекладі (<https://cutt.ly/BoUQdro>). Роботодавці залучені до освітнього процесу через безпосередню участь у практичній підготовці здобувачів ВО. Зокрема, студенти цієї ОП щорічно проходять перекладацьку практику у Центрі перекладу «Алеско» (засновник і співвласник О. Тертичний). Позитивною практикою КНУ є залучення роботодавців до роботи у складі екзаменаційних комісій шляхом погодинної оплати їхньої праці. Так, Сидоренко С., канд. філол. наук, доц., зав. кафедри англійської філології і перекладу факультету лінгвістики та соціальних комунікацій НАУ, протягом останніх років був головою ЕК на ОП, що акредитується. Надані документи (витяги з протоколів, лінки заходів), додаткові докази та онлайн зустрічі підтверджують участь роботодавців різних сфер ринку праці в організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Відповідно до інформації, яку ЕГ отримала під час експертизи та аналізу ВСО до проведення занять, керівництва практикою і кваліфікаційними роботами здобувачів за ОП «Переклад з англійської та другої західноєвропейської мови» КНУ залучає професіоналів практиків, експертів галузі, представників роботодавців. На практичні заняття запрошуються досвідчені перекладачі для ознайомлення здобувачів вищої освіти з власним практичним досвідом. Серед професіоналів-практиків та експертів галузі можна назвати Майкла Найдана, перекладача, письменника, професора славистики в Університеті штату Пенсильванія, який упродовж багатьох років проводить відкриті лекції як офлайн, так і онлайн для студентів ОП (<https://cutt.ly/ooUE6ql>); Б. Стасюка, відомого перекладача, викладача та науковця, який виступив із лекцією у рамках свого стажування на кафедрі (<https://cutt.ly/1oUR7we>). Університет також надає можливість працевлаштування шляхом зарахування на частину ставки й погодинної оплати їхньої ставки, а також за сумісництвом, фахівцям практикам, незалежно від наявності в них наукового ступеню, зокрема на умовах погодинної форми оплати на кафедрі працювала Г. Лебедева. Здобувачі мають можливість ознайомлюватися з діяльністю експертів галузі та представників роботодавців на щорічних науково-практичних конференціях, відкритих лекціях, зустрічах, круглих столах та інших позааудиторних заняттях на базі ЗВО. Разом із цим ЕГ зазначає, що роботодавці, професіонали-практики беруть участь переважно у заходах просвітницького та професійно-орієнтовного характеру і мало проводять теоретичних / практичних занять за ОП. ЕГ рекомендує активніше залучати представників потенційних роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Сприяння професійному розвитку викладачів здійснюється завдяки підвищенню їхньої кваліфікації, що є обов'язковою складовою системи якості освіти КНУ, відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та НПП КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1997>), та невід'ємною умовою при укладанні контракту на посаду. Можливості для підвищення кваліфікації створюються за допомогою Інституту післядипломної освіти (<http://www.ipe.knu.ua/>) та Відділу академічної мобільності КНУ (<https://cutt.ly/SoLroS6>). Проїшли стажування: проф. Л. Славова (Національний авіаційний університет (2022), доц. М. Возна (Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України (2022) та ін. КНУ також забезпечує проведення різноманітних короткотермінових тренінгів щодо різних аспектів якості освіти, що здійснюється за допомогою: програми розвитку цифрових компетентностей викладачів KNU professionals Digital skills Pro (<https://cutt.ly/doDfkw>), платформи для фахового розвитку НПП, підвищення рівня педагогічної майстерності KNU Teach Week (<https://cutt.ly/5oLuDAN>). У рамках ОП на постійній основі проводяться онлайн семінари для викладачів від проєкту EC Association4U – ‘Training of Trainers: Introduction to EU law and EU legal translation for lecturers and academia of the Ukrainian universities’ (<https://cutt.ly/doUmGMo>), в яких взяли участь І. Данильченко, Л. Славова, Н. Гач, Б. Мовчан та ін. З 2020 р. діє програма підвищення кваліфікації для гарантів. ЕГ було продемонстровано довідки та сертифікати, що засвідчують участь НПП у зазначених заходах. Під час інтерв'ювання фокус-груп з'ясувалося, що викладачі ОП загалом задоволені системою професійного розвитку в університеті.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ, спираючись на результати зустрічей та надані на запит документи, встановила, що КНУ стимулює розвиток викладацької майстерності, включаючи професійне і матеріальне заохочення. Згідно з наказом Ректора № 71-32 від 31.01.2014 р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників КНУ за результатами наукової діяльності» та розпорядженням Ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» від 10.12.2018 р. за №113 (<http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/>), викладачі ОП щорічно преміюються за високі результати публікаційної та навчально-методичної активності (проф. Л. Славова, проф. Р. Поворознюк, доц. М. Возна та ін.). Серед інших видів і форм заохочення і відзначення університетом викладачів ОП: грамоти, дипломи, подяки (диплом і пам'ятну медаль було вручено лауреатці Премії імені Тараса Шевченка КНУ проф. Поворознюк Р.В. (2020)). Викладачі ОП мали змогу підвищити рівень викладання та ознайомитися з сучасними інструментами й прийомами для дистанційного навчання за допомогою циклу курсів освітнього проєкту для викладачів KNU Teach Week (2021, 2022, 2023; <https://cutt.ly/V2hYf24>) та семінарів щодо використання програмного забезпечення SMART Learning Suite (Smartboard Notebook Training Program) (2020). Окрім того, університет є учасником програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) (<https://cutt.ly/x2hRTWn>) та проєкту: «Якісне навчання через якісне викладання», метою якого є підвищення якості й ефективності освітнього процесу за допомогою впровадження сучасних методик і технік. Представники НПП, які забезпечують ОП, продемонстрували ЕГ документи, що засвідчують заохочення розвитку їх викладацької майстерності. Разом із цим, ЕГ зауважує, що в університеті немає системи рейтингування НПП, а оцінювання досягнень викладачів реалізується здебільшого шляхом аналізу відповідності Ліцензійним умовам та результатів опитування щодо якості викладання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: ЗВО забезпечує високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП; процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму; КНУТШ залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, експертів галузі, професіоналів практиків (О. Тертичний брав участь в обговоренні шляхів удосконалення ОП; С. Сидоренко очолював екзаменаційну комісію; Майкл Найдан, Б. Стасюк, Г. Лебедева проводили відкриті лекції та заняття для студентів ОП; роботодавці залучаються до розроблення робочих програм дисциплін, практик, підсумкових іспитів), що допомагає здійснювати практично орієнтоване навчання; налагоджено дієву інституційну систему підвищення кваліфікації для НПП, системну роботу щодо підтримки професіоналізму викладачів через їхню участь у різноманітних тренінгах (Р. Поворознюк, Б. Колодій, Е. Андрівська, Ю. Трикашна), програмах розвитку цифрових компетентностей викладачів KNU professionals Digital skills Pro, платформах для фахового розвитку НПП, підвищення рівня педагогічної майстерності KNU Teach Week (І. Данильченко, Н. Лалаян, С. Кабанова). У рамках ОП на постійній основі проводяться онлайн семінари для викладачів від проєкту ЄС Association4U (І. Данильченко, Л. Славова, Н. Гач, Б. Мовчан).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: недостатня публікаційна активність останні п'ять років деяких викладачів відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують (В. А. Ковальчук – ОК 18.3.1, Л. В. Наконечна – ОК 18.1.1, Н. Ф. Міхненко – ОК 8, Л. Г. Верба – ОК 22, Руїс Альварес Хосе – ОК 16); роботодавці, експерти галузі та інші «зовнішні професіонали» беруть участь переважно у заходах просвітницького, професійно-орієнтовного характеру та недостатньо залучені до аудиторних занять за ОП; на ОП немає системи рейтингування НПП, а оцінювання досягнень викладачів реалізується здебільшого шляхом аналізу відповідності Ліцензійним умовам та результатів опитування щодо якості викладання. Рекомендації: НПП систематично здійснювати публікацію наукових праць за тематикою ОК, які вони викладають на програмі, та у подальшому вказувати у ВСО праці лише за останні п'ять років; до кінця семестру провести анкетування серед роботодавців та інших стейкхолдерів з метою визначення тематики і форм проведення аудиторних занять на ОП, до проведення яких вони могли би долучитися, узгодити графік проведення таких занять із подальшою їх реалізацією у наступному семестрі; до 1 вересня 2023 р. директору ННІФ, гаранту програми, завідувачу кафедри, розробити та запровадити систему рейтингування НПП й систематично оприлюднювати його результати.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професійний рівень викладачів, залучених до реалізації освітнього процесу за цією ОП, відповідає вимогам. Конкурс на заміщення вакантних посад відбувається прозоро. Академічна та наукова активність НПП є високою і перебувають у площині предметної області. Викладачі беруть участь у міжнародних проєктах, проходять міжнародні стажування. ЗВО активно сприяє підвищенню викладацької й професійної майстерності НПП, що позитивно впливає на якісну реалізацію освітнього процесу. Налагоджено дієву інституційну систему підвищення кваліфікації для гарантів та НПП, задіяних до реалізації ОП. Позитивною практикою є залучення до організації та реалізації освітнього процесу зовнішніх стейкхолдерів. Відповідно, ЕГ констатує, що підкритерії 6.2, 6.3, 6.5 цілком відповідають рівню В. Разом з цим, виявлені слабкі сторони за підкритеріями 6.1, 6.4, 6.6, не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та ПРН. Враховуючи цілісний підхід в оцінюванні, різну вагомість окремих підкритеріїв, а також релевантність фактів та їх контексту, експертна група вважає дотримання вимог Критерію 6 на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз, здійснений ЕГ, засвідчує, що КНУ має достатні фінансові й матеріально-технічні ресурси, розвинену соціальну та цифрову інфраструктуру, а також навчально-методичне забезпечення для реалізації ОП та досягнення її цілей і ПРН. ЕГ переконалась, що здобувачі ВО мають вільний доступ до електронних іноземних і вітчизняних ресурсів (<https://cutt.ly/Q4zqwcV>); до бібліотечних фондів: наукової бібліотеки ім. М. Максимовича (<http://www.library.univ.kiev.ua>) з доступом до фондів і електронних каталогів та реферативної бази даних SCOPUS від Elsevier, Web of Science; спеціалізованих бібліотек мовно-інформаційних центрів (<https://philology.knu.ua/struktura-if/tsentry/>), кафедри ТПП з англійської мови, читального залу ННІФ. На фокус-групі з адмін. персоналом, С. Канєвська (в. о. директора Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича) зазначила, що книгозбірня забезпечена сучасними підручниками, посібниками та науковими виданнями загальною кількістю понад 3,5 млн. Аналіз сайту бібліотеки засвідчує, що бібліотека передплачує різну періодику. Зокрема видання «Мовознавство», «Українська мова», «Іноземні мови», «Теорія і практика інтелектуальної власності» та ін., які використовують для забезпечення ОП. На сайті бібліотеки публікують інформацію про нові надходження, є доступ до повнотекстових версій наукових журналів ННІФ: «Мова і концептуальні картини світу», «Українське мовознавство», «Стиль і текст» тощо. У репозитарії університету розміщено наукові праці викладачів, бакалаврські й магістерські роботи здобувачів. Під час зустрічі ЕГ з'ясувала, що книгозбірня поповнює свої фонди через закупівлю (3–4 рази на рік), надходження від ВПЦ «Київський університет», дарунки від фізичних і юридичних осіб. Навчально-методичне забезпечення розроблене переважно викладачами кафедри і враховує освітні потреби для досягнення цілей та ПРН ОП. Освітній процес здійснюється в аудиторіях з мультимедійним обладнанням, лінгафонних та комп'ютерних класах, кабінетах синхронного перекладу, де використовується сучасне програмне забезпечення: MateCat, SmartCat, Wordfast Anywhere, Tiny TM; Glosbe, Lingvo, ProLing Office; DeepL, Google Translate, Microsoft Translation, Linguee; ApSIC Xbench, AnyLexic, LigiTermWeb, TerMine, Verifica, LinguisticToolBox; Localise, Vitroff. Усі ОК добре забезпечені навчальною літературою, навчально-методичними виданнями. Доступ до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. Зустрічі на фокус-групах зі здобувачами засвідчили задоволеність студентів забезпеченням освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ встановлено, що академічний персонал і здобувачі КНУ мають безоплатний та безперешкодний доступ до навчальної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які необхідні для реалізації навчання, викладацької та наукової діяльності та для досягнення ПРН за аналізованою ОП. Сайт наукової бібліотеки має безкоштовний доступ до електронної картотеки (<http://surl.li/fknja>), електронного каталогу, який містить майже 1 млн 700 тис. записів (<http://surl.li/ephpj>). Окрім того, бібліотека надає перелік платних послуг зі сканування, фотокопіювання документів, консультування щодо бібліографічного опису (<http://surl.li/fknje>). Під час зустрічі з адмін. персоналом в. о. директора Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича С. Канєвська повідомила, що визначення індексів ББК, УДК, авторського знака безкоштовне для викладачів і здобувачів університету. Здобувачі та НПП мають легкий і безкоштовний доступ до всіх інформаційних ресурсів університету, робочих програм (<http://surl.li/gmtqr>), розкладу занять (<http://surl.li/fkplz>), можуть безкоштовно перевірити кваліфікаційні роботи, дисертації, монографії, підручники та посібники на наявність текстових збігів, у разі виявлення плагіату повторна перевірка відбувається за кошти автора. Щодо заходів виявлення потреб і інтересів студентів, слід зазначити загально університетське опитування UNIDOS та опитування, які проводяться на кафедрі наприкінці кожного семестру. Академічний персонал та здобувачі під час зустрічей з ЕГ підтвердили, що будь-які матеріально-фінансові, організаційні чи адміністративні перешкоди для доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів відсутні.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище КНУ відповідає встановленим санітарно-гігієнічним вимогам, нормам пожежної безпеки, є пропускна система та відеоспостереження, приміщення та територія мають все необхідне обладнання, регулярно проходять внутрішні та зовнішні перевірки. Гарантуються належні умови праці та навчання відповідно до вимог законодавства про охорону праці. Усі працівники проходять інструктажі з техніки пожежної і трудової безпеки; працюють механізми матеріальної відповідальності. Перед практиками та заняттями у лінгафонних та комп'ютерних класах, здобувачі освіти проходять обов'язкові інструктажі з техніки безпеки. Для підтримки фізичного та психологічного здоров'я учасників освітнього процесу у ЗВО діє клініка (<http://univ.kiev.ua/ua/departments/uc>), психологічна служба (<https://psyservice.knu.ua/>) та Інститут психіатрії <https://knu.ua/ua/departments/psychiatry>, медичний кабінет в приміщенні ННІФ. Проводяться заходи з соціально-педагогічного супроводу та забезпечення сприятливих умов навчання (<https://cutt.ly/L4ztzRX>). КНУ забезпечує дотримання правил внутрішнього розпорядку в університеті (<https://cutt.ly/o4ztn7l>) та в гуртожитках (<https://cutt.ly/q4ztfov>). У період дії карантинних обмежень дотримуються протиепідеміологічні заходи. В умовах воєнного часу забезпечено сповіщення сигналом тривоги та укриття. Під час огляду МТЗ експерти пересвідчилися, що здобувачі проживають у комфортних гуртожитках, у яких наявні тренажерні та спортивні зали, читальні кімнати, кімнати для студентських рад та інші приміщення для зручного побуту. Важливим елементом є студентські ради гуртожитків, які беруть участь у вирішенні проблемних питань, активно реалізують проекти для мешканців гуртожитків. Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням ЕГ з'ясувала, що поселення в гуртожитки відбувається за прозорою процедурою, насамперед урахують квоту, пільгу та віддаленість місця проживання (<http://surl.li/fkpm5>). Керівництво ЗВО запевнило, що в університеті наявні обладнані й укомплектовані укриття як у навчальних корпусах (зокрема в корпусі ННІФ), так і в гуртожитках. За умов воєнного часу освітній процес організовано в онлайн форматі на платформах ZOOM, Google Meet або Skype, із застосуванням Google Classroom або Microsoft Teams. Для ефективного адміністрування освітнього процесу використовується внутрішня інформаційна мережа на платформі Triton Student. Спортивні потреби задовольняє великий спорткомплекс із басейном і обладнанням, згідно із сучасними стандартами, футбольним полем, тренувальними залами та біговими доріжками. Для виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів періодично проводяться цільові опитування та анкетування. ЕГ переконалась, що в КНУ діють підрозділи, метою яких є підтримка та надання допомоги всім учасникам освітнього процесу. Освітнє середовище цілком задовольняє потреби та інтереси ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів освіти проводиться кураторами, НПП та деканатом, як при особистих консультаціях, так і в процесі проведення семінарів, загальних зборів тощо. Освітня підтримка відбувається відповідно до навчального плану (на сайті КНУ, ННІФ, у системі автоматизації Triton Student (<https://student.triton.knu.ua>) та на інформаційних стендах, де оновлюються відомості про освітній процес: розклад занять, графіки консультування та ін.). В інформаційній мережі Triton Student доступні рейтинги успішності здобувачів ВО; освітня підтримка відбувається у межах програм міжнародної співпраці, академічного обміну, що реалізуються за підтримки відділу міжнародної співпраці та відділу академічної мобільності (<https://knu.ua/ua/dep/academic-mobile>). Університет надає здобувачам освіти підтримку в організації самоуправління (функціонує виборний орган самоврядування – Студентський парламент (<https://philology.knu.ua/studentam/samovriaduvannia/parlament>)) та студентська профспілка). Здобувачі освіти отримують всі пільги, передбачені законодавством. Надання студентських стипендій сприяє навчальній мотивації. Інформаційна підтримка здійснюється через сайти та офіційні сторінки в соціальних мережах КНУ, ННІФ, Центру іноземних мов, науково-консультаційного центру (http://scc.univ.kiev.ua/information/structure_scc.php; дошки оголошень, стенди, оголошення по радіо інституту, повідомлення в інформаційній мережі Triton Student, доступ до бібліотечних фондів університету та міжнародних бібліотек, наукометричних баз. Здобувачі освіти отримують різнобічну соціальну підтримку: групи, що навчаються за ОП, мають кураторів; надаються гуртожитки, є можливість скористатися послугами навчально-спортивного комплексу, Молодіжного центру культурно-естетичного виховання (<http://www.univ.kiev.ua/ua/dep/molod-center>); для здобувачів з особливими потребами забезпечується інклюзивність освіти. Консультаційна підтримка надається на всіх рівнях: адміністрація та НПП проводять консультації зі здобувачами освіти у консультаційні години, встановлені педагогічним навантаженням; в університеті працюють відділ по роботі зі студентами (<https://www.facebook.com/studentaffairsofficeknu/>), відділ сприяння працевлаштуванню та роботі з випускниками (<http://jobs.knu.ua>), Центр комунікацій (<https://www.univ.kiev.ua/ua/departments/dc/>). Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням ЕГ з'ясувала, що здобувачі поінформовані про роботу допоміжних служб: відділу академічної мобільності (<http://surl.li/ipsd>); відділу сприяння працевлаштуванню (<http://surl.li/fkpmx>), який у своєму телеграм-каналі (<http://surl.li/fqhho>) публікує інформацію про вакансії; Наукового товариства студентів та аспірантів (<http://surl.li/eiefj>). Зауважень та скарг від здобувачів освіти за ОП щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки не надходило.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановила, що серед здобувачів вищої освіти за ОП наразі немає осіб з особливими освітніми потребами. КНУ реалізує сучасні тенденції інклюзивної освіти та забезпечує необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами (Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університету рівних можливостей» <https://cutt.ly/t4zyUXK>). У ННІФ наявні широкі дверні проходи, пандус, спеціальний туалет; забезпечено доступні під'їзди до будівель, а також створене доступне спеціальне та безпечне навчальне середовище (вказівники зі шрифтом Брайля). Університет забезпечує здобувачам освіти (у т. ч. і здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків; надає підтримку випускникам у працевлаштуванні (п.12.3.8 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ» (<https://cutt.ly/54lhtJ8>), «Пам'ятка про правила комунікації із людьми з інвалідністю» (<https://cutt.ly/04zyhDj>), «Порядок супроводу осіб з інвалідністю» <https://cutt.ly/u4zynZD>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У КНУ реалізується чітка політика щодо запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи такі, що пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Для реалізації цієї політики в університеті на підставі актів антикорупційного законодавства України розроблено та впроваджено низку положень, кодексів та програм, які визначають механізм їх запобігання та процедуру врегулювання, відповідальні органи, забезпечують їх доступність для всіх учасників освітнього процесу. Для врегулювання конфліктних ситуацій, у разі їх виникнення, у ЗВО діє Постійна комісія вченої ради з питань етики, дії якої прописано в документі «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУ» (<https://cutt.ly/O4zyL8E>). Для забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу норм етичного кодексу наказом ректора №897-32 від 10.11.2021 введено в дію «Пам'ятку норм етичної поведінки» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1885>). У КНУ регулярно проводиться робота з запобігання виникнення конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із корупцією, дискримінацією тощо. Заходи щодо запобігання та протидії корупції затверджені в «Антикорупційній програмі КНУ»; заходи щодо запобігання та протидії дискримінації та насильству визначені в «Порядку запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно обумовленому насильству в КНУ». При виникненні конфліктних ситуацій здобувач освіти може звернутися на кафедру, в деканат або ж до представників студентського самоврядування. Законодавчі та нормативні акти, кодекси та положення КНУ щодо політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій знаходяться на сайті університету та ННІФу вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. В період реалізації ОП випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції не траплялося.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: високий рівень забезпеченості освітнього процесу матеріально-технічними ресурсами: освітній процес здійснюється у сучасних аудиторіях з мультимедійним обладнанням (смарт-дошки, проектори, комп'ютери, новітні аудіо, відеоматеріали), спеціальних лабораторіях із використанням сучасних програмних продуктів. Позитивні практики: КНУ ефективно використовує інформаційну систему Triton Student для планування навчальної роботи, а також реалізації права студентів на формування індивідуальної освітньої траєкторії; ЗВО постійно удосконалює концепцію розвитку інклюзивної освіти «Університету рівних можливостей» (тактильні мітки для осіб із порушенням зору; пандуси, спеціально обладнана вбиральня, апарелі для спуску по сходах для маломобільних осіб на візку; супровід здобувачів з особливими потребами; безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних; надання їм фахової консультаційної підтримки, сприяння випускникам у працевлаштуванні тощо).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО має сильні сторони та позитивні практики у контексті всіх підкритеріїв Критерію 7. Наявність сучасних матеріально-технічних ресурсів, задіяних для реалізації ОП. Використання в освітньому процесі сучасного інформаційного програмного забезпечення. Всі ОК забезпечені навчальною літературою та навчально-методичними виданнями. До взірцевих практик експерти відносять наявність у ЗВО інформаційної системи Triton Student для планування навчальної роботи та реалізації права студентів на формування індивідуальної освітньої траєкторії. НПП і студенти мають безоплатний та безперешкодний доступ до навчальної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище (зокрема і для забезпечення освіти особам з особливими потребами) є безпечним для життя, здоров'я і задоволення потреб та інтересів здобувачів і забезпечене різними видами освітньої підтримки. Всі підкритерії Критерію 7 цілком відповідають акредитаційним вимогам. Зазначені сильні сторони, позитивні та взірцеві практики дають підстави стверджувати про відповідність ОП рівню А за Критерієм 7. Недоліків за даним критерієм не виявлено.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Відповідно до п. 2.4 Положення про організацію освітнього процесу у КНУ (друга редакція, 2022 р.) (<http://surl.li/fbfqw>) порядок розроблення, розгляду і затвердження ОП, дотримання принципів та процедур забезпечення якості (моніторинг, оцінювання, внутрішня акредитація, періодичний перегляд, порядок припинення) регламентується Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://surl.li/ejlkd>). Під час інтерв'ю гарант пояснила, що перегляд ОП мав місце у 2020 р. після появи чинного Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія (наказ МОНУ № 869 від 20.06.2019 р.) та враховував пропозиції здобувачів і роботодавців (витяг з протоколу засідання кафедри № 3 від 24.10.19 р.). ОП 2019 р. і 2020 р. оприлюднені на сторінці ННІФ (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-10-b-p/>). У останній редакції ОП 2020 р. термін її дії становить 5 років. Як засвідчила нач. від. моніторингу ЯО Щеглюк Д., у КНУ моніторинг ОП відбувається щорічно шляхом системних опитувань. Результати моніторингу обговорюються не менше ніж 1 раз на рік на засіданнях НМК та вченої ради ННІФ.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення студентів та органів студентського самоврядування до реалізації політики забезпечення якості освітньої діяльності передбачено Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ (п. 12.3.5.) – http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Як було засвідчено НПП та здобувачами на зустрічах з ЕГ, здобувачі безпосередньо залучені до перегляду ОП та мають змогу впливати на її змістову складову. Право здобувачів на участь у забезпеченні якості освіти реалізується шляхом висловлення зауважень і пропозицій у ході безпосереднього спілкування з гарантом та викладачами, задіяними на цій ОП, на засіданнях кафедри (витяги з протоколів № 3 від 24.10.2019 р., № 5 від 4.01.2023 р.), а також під час регулярних опитувань (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-041/>). На онлайн-інтерв'ю ЕГ отримала підтвердження, що здобувачі вносять пропозиції при обговоренні проекту ОП. Так, студентки 4 к. В.Озеркевич і С.Кундюба підтвердили свою участь у зустрічах з робочою групою та у засіданнях кафедри ТППАМ, за результатами яких за рекомендацією здобувачів до ОП були внесені зміни (витяги з протоколів надані ЕГ). Студентське самоврядування також передбачає участь здобувачів під час обговорення, внесення пропозицій щодо змісту ОП та навчальних планів. На зустрічі з ЕГ представники органів студ. самоврядування зазначили, що здобувачі є повноцінними партнерами у всіх процесах забезпечення якості освіти, а їх думка враховується під час перегляду ОП. Голова освітнього відділу СП ННІФ Шкель У. підтвердила практику щосеместрового анкетування здобувачів щодо змісту ОК та навчального процесу загалом, результати яких передаються гаранту та розробникам ОП для подальшого обговорення. Голова Наукового товариства студентів і аспірантів ННІФ М. Мицюк підтвердила факт комунікації з адміністрацією ЗВО, участь у роботі вчених рад ННІФ і КНУ та відповідних НМК, зустрічей з гарантом і розробниками ОП. Секретар студентського парламенту ННІФ Ясуда К.-К. зазначив, що керівництво ЗВО дослухається до думки студентства і вносить корективи до освітнього процесу. Так, під час енергетичної кризи восени 2022 р. СП ініціював опитування серед здобувачів (1177 респондентів), за результатами якого було підготовлено звіт-аналіз із пропозиціями щодо оптимізації процесу складання зимової сесії, які були враховані адміністрацією КНУ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості ОП унормовано в Положенні про ради роботодавців у КНУ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1466>). Проведена ЕГ зустріч із фокус групою роботодавців підтвердили факт їх залучення до процесу розробки, моніторингу та періодичного

перегляду ОП, що зафіксовано у протоколах засідань кафедри (№ 8 від 14.04.2017 р., № 3 від 24.10.2019 р., №3 від 8.10.2021 р., № 5 від 4.01.2023 р.). Документальні підтвердження відповідних обговорень та участі роботодавців у засіданнях кафедри ТППАМ надані ЕГ. Представники перекладацького бюро «Алеско Україна» О.Тертичний та Д.Краснокутська входять до складу проектної групи чинної ОП. Відгук на цю ОП був наданий головою Української асоціації перекладачів, директоркою перекладацької компанії 'English Channel' Н.Павлюк. На зустрічі з ЕГ перекладач, контент-райтер в Snov.io Г. Лебедева відзначила високий рівень підготовки здобувачів ОП і підтвердила свою участь у засіданні кафедри у 2021 р., де обговорювалися шляхи модернізації ОП. О.Тертичний зазначив, що перекладацьке бюро «Алеско Україна» тісно співпрацює з кафедрою ТППАМ, є базою практичної підготовки майбутніх фахівців та місцем їх працевлаштування. Він проінформував ЕГ, що роботодавців залучають до організації профорієнтаційних зустрічей зі студентами (1.10.2018 р. – <https://inlnk.ru/meL3KG>), конференцій (28.12.2020 р. – <https://inlnk.ru/za2EV5>); 31.03.2019 р. – <https://inlnk.ru/EL82Bg>); проведення лекцій, семінарів і воркшопів (17.10.2022 р. – <https://inlnk.ru/O1YnNw>). За результатами спілкування з представниками роботодавців ЕГ переконалася в тому, що вони залучені до процесу модернізації ОП та беруть участь у забезпеченні її якості.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Моніторинг професійної діяльності випускників програми здійснюється на рівні випускової кафедри ТППАМ. Під час зустрічі випускник 2022 р. Ю.Попович поінформував ЕГ, що випускники підтримують зв'язок із гарантом ОП І.Данильченко, вносять пропозиції щодо удосконалення ОП (конкретно його рекомендація стосувалася посилення підготовки з Усього перекладу). Випускниця 2021 р. Т.Жабська підтвердила, що випускники спілкуються з викладачами через різні месенджери, їх запрошують на зустрічі, Дні відкритих дверей ННІФ та університету. На кафедрі ТППАМ є база даних випускників із контактною інформацією, а також розроблена гугл-форма для анкетування випускників (<https://inlnk.ru/dnVg5Q>). Результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедри та беруться до уваги розробниками ОП. Випускники підписані на сторінку кафедри у мережі Facebook (<https://www.facebook.com/TPPAM.if.knu>) та спільний чат у телеграм-каналі (<https://t.me/+NfULLZx1-KoxZTAy>). У КНУ існує Центр працевлаштування (<http://jobs.knu.ua/>), який надає інформацію про вакантні посади, які пропонують роботодавці і рекрутингові компанії, та різноманітні профорієнтаційні заходи.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Політика ЗВО щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти регулюється Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Структура внутрішнього забезпечення якості освіти побудована з п'яти рівнів, між якими розподіляються повноваження й обов'язки щодо виконання окремих функцій (с. 15-16). У ЗВО функціонує відповідний підрозділ – відділ забезпечення якості освіти (<https://knu.ua/ua/departments/eqad>), який здійснює системний контроль за якістю освітнього процесу в університеті, координує роботу щодо моніторингу та періодичного перегляду ОП, якості надання освітніх послуг, узгодження дій усіх структурних підрозділів університету з питань реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. На зустрічі з адміністративним персоналом нач. відділу забезпечення якості освіти Д.Щеглюк зазначила, що відділ координує проведення регулярних щосеместрових опитувань здобувачів щодо рівня задоволеності якістю навчання та здійснює аналіз успішності на всіх ОП університету. Результати моніторингу надаються гаранту ОП і завідувачу випускової кафедри. За словами представників адміністрації, гаранта і розробників ОП, викладачів і здобувачів суттєвих недоліків у структурі ОП виявлено не було. Під час зустрічей із фокус-групою НПП ЕГ встановила, що оновлення змісту ОК відбивається у РПНД.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація цієї ОП є первинною, тому не містить зауважень та пропозицій, проте при її розробці було враховано рекомендації і побажання, які висловлювали ЕГ під час акредитаційних експертиз інших ОП (ухвали ВР КНУ: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1650>; <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1894>; <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2123>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У КНУ сформована ефективна система залучення всіх учасників освітнього процесу до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП. Основні засади системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти визначено в Статуті Університету (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>), Стратегічному плані розвитку Університету на

період з 2018-2025 р.р. (<https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>), Положенні про організацію освітнього процесу (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітньої діяльності (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності (<https://knu.ua/pdfs/official/Regulation-for-academic-integrity.pdf>), Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату (<https://knu.ua/pdfs/official/Detection-and-prevention-of-academic-plagiarism-in-University.pdf>) Внутрішня система забезпечення якості передбачає наявність багаторівневої структури з повноваженнями та обов'язками представників відповідних структурних підрозділів університету на етапах формування та подальшої реалізації ОП, зокрема, проведення внутрішнього моніторингу за участі здобувачів вищої освіти (шляхом опитування здобувачів щодо рівня їх задоволеності ОП та якістю надання освітніх послуг), робочі зустрічі з академічною спільнотою, роботодавцями та іншими стейкхолдерами освітнього процесу. Високий рівень кваліфікації НПП, задіяних у реалізації ОП, підтверджується позитивними відгуками стейкхолдерів (представників академічної спільноти українських ЗВО, роботодавців, випускників і здобувачів). Викладачі ОП постійно вдосконалюють свої професійні навички, проходять стажування і підвищують кваліфікацію в інших ЗВО, проводять наукові дослідження, беруть участь у міжнародних і всеукраїнських конференціях з фаху, є авторами навчальних посібників, підручників і монографій, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: налагоджена ефективна комунікація зі здобувачами вищої освіти (студенти безпосередньо залучені до перегляду ОП та мають змогу впливати на її змістовну складову); студентським парламентом (освітній відділ СП ННІФ проводить щосеместрове анкетування щодо змісту ОК і навчального процесу загалом), структурними підрозділами та адміністрацією університету (участь здобувачів у роботі Вчених рад ННІФ і КНУТШ та відповідних НМК). ЗВО здійснює активну співпрацю з роботодавцями та академічною спільнотою КНУ та інших ЗВО на умовах партнерства (їх активна участь у освітньому процесі: зовнішній аудит і рецензування проєктів ОП, проведення гостьових лекцій, семінарів, воркшопів); тісна співпраця з випускниками (проведення опитувань щодо якості освіти на ОП). Позитивна практика: розміщення у відкритому доступі анкет онлайн-опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу на ОП, а також оприлюднення результатів цих опитувань на веб-сторінці кафедри. Інноваційною практикою є опитування студентів після кожної лекції у телеграм-чатах курсів щодо цінності, важливості і доступності поданого матеріалу. Опрацювання зворотного зв'язку після кожної лекції чи модуля дає можливість покращувати ОП та її окремі компоненти постійно.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ відзначає повну відповідність підкритеріїв 8.1 (ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП), 8.2. (здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості), 8.3. (роботодавці залучені до процесу вдосконалення ОП та забезпечення її якості), 8.4. (впровадження практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників); 8.5 (функціонування системи забезпечення якості освіти та вчасне реагування на виявлені недоліки під час реалізації ОП), 8.6 (врахування системних пропозицій і зауважень до наявних ОП), 8.7 (сформована в академічній спільноті ЗВО культура якості сприяє постійному розвитку ОП). Зазначені сильні сторони, позитивна та інноваційна практики, відсутність недоліків з підкритеріїв дають підстави стверджувати про відповідність ОП рівню А за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються законодавством України та внутрішньою нормативною документацією ЗВО, зокрема Статутом Університету (<https://cutt.ly/G8UTti8>), Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018-2025 р.р. (<https://cutt.ly/u8UTgNe>), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (розділи 4-6) (<https://cutt.ly/X8UTbqM>), Етичним кодексом університетської спільноти (<https://cutt.ly/D8UTRCS>), Положенням про порядок заміщення вакантних посад наукових працівників у КНУ (<https://cutt.ly/O8UTOXG>), Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/T8UTDme>), Положенням про Науково-методичну раду (<https://cutt.ly/18UTH6S>), Положенням про гаранта освітньої програми у КНУ (<https://cutt.ly/98UTZGQ>), Положенням про порядок реалізації права на академічної мобільності (<https://cutt.ly/n8UTBkC>), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ (<https://cutt.ly/J8UT8fo>), Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/V8UT5aB>), Антикорупційною програмою (<https://cutt.ly/e8UYe8z>). Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилася в поінформованості сторін і послідовному дотриманні вимог нормативних документів ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У ЗВО здійснюється постійний моніторинг, періодичне оцінювання та перегляд ОП (п. 9.1, п. 9.2, п. 9.3, п. 9.4, п. 9.8, п. 9.9 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу – <https://cutt.ly/B8UYf7x>). Як пояснила начальник відділу забезпечення якості освіти Д.Щеглюк, термін обов'язкового перегляду ОП у КНУ складає від 2 до 5 років, що залежить від галузі, до якої належить ОП. Термін дії чинної ОП 2020 р. – 5 років. ОП 2019 р. та 2020 р. з рецензіями на них та обидва навчальні плани оприлюднені на сайті ННІФ: <https://philology.knu.ua/osvitni-prohamy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-041/>. На сайті розміщено електронну пошту гаранта ОП danylchenko.iryua@knu.ua, на яку можна надсилати свої зауваження і рекомендації щодо забезпечення якості освітнього процесу на ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті КНУ наявний розділ «Акредитація освітніх програм» (<https://cutt.ly/w8UUcoY>), де розміщено матеріали акредитаційних справ трьох ОС – Відомості про самооцінювання та Програми візитів експертів. Інформація про ОП (гарант, склад проектної групи, описи ОП за 2019 та 2020 р.р., навчальні плани за 2019 та 2020 р.р., РПНД (обов'язкові та вибіркові ОК), практична підготовка, рецензії стейкхолдерів, відгуки випускників) представлена на сайті ННІФ (<https://cutt.ly/27AszqX>). На сайті ННІФ також наявний розділ «Акредитація», де оприлюднюється інформація про відкриті зустрічі з експертами під час акредитаційної експертизи та програми візитів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: вільний доступ для стейкхолдерів до нормативних документів ЗВО (вся зазначена документація оприлюднена на офіційному сайті університету); відкритість до пропозицій та зауважень стосовно ОП (на офіційній сторінці ННІФ оприлюднено не тільки інформацію про ОП, її цілі, очікувані результати навчання та компоненти в достатньому обсязі, але й подано робочі програми як обов'язкових, так і всіх вибіркових дисциплін, бази практик, результати моніторингу ОП, процедури підсумкової атестації, наукова робота студентів, тематика кваліфікаційних робіт та відгуки студентів про навчання за цією ОП). Позитивною практикою є уможливлення безпосередньої комунікації із гарантом ОП, електронна пошта якої наявна на офіційній сторінці ННІФ. Взірцевою практикою є те, що проект не лише був викладений на офіційному сайті з поштою гаранта для надання рекомендацій, але і було створено й оприлюднено таблицю пропозицій стейкхолдерів, де всі учасники та зацікавлені сторони могли додатково уточнювати надані рекомендації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є загальнодоступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП (підкритерій 9.1). На офіційній сторінці ННІФ оприлюднені обидві редакції ОП (2019 р., 2020 р.), навчальні плани, робочі програми ОК та ВК. ЗВО належним чином висвітлює всю інформацію щодо акредитаційного процесу (підкритерій 9.2-9.3). Зважаючи на повну відповідність критеріїв 9.1-9.3, наявність сильних сторін (вільний доступ для стейкхолдерів до нормативних документів ЗВО; відкритість до пропозицій та зауважень стосовно ОП), позитивної та взірцевої практик (забезпечення безпосередньої комунікації із гарантом ОП; оприлюднений аналіз пропозицій та зауважень стейкхолдерів), та відсутність слабких сторін, ЕГ вважає, що освітній процес на заявленій ОП відповідає Критерію 9 за рівнем А.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	A

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лагодинський Олександр Сергійович

Члени експертної групи

Лещенко Ганна Веніамінівна

Станіслав Ольга Вадимівна

Юрчук Олена Олександрівна

Левченко Леся Валеріївна